

REPUBLIKA E KOSOVËS
РЕПУБЛИКА КОСОВО – REPUBLIC OF KOSOVO

GJYKATA THEMELORE E MITROVICËS

ОСНОВНИ СУД МИТРОВИЦА –BASIC COURT OF MITROVICA

K.br.156/17

U IME NARODA

OSNOVNI SUD U MITROVICI – Odeljenje za teška krivična dela, u Veću sastavljenom od sudije Tomislava Petrović kao predsednika veća i sudija Nurije Šalja i Nade Topličević kao članova veća, sa pravnom sekretaricom Jasminom Manojlović, u krivičnom predmetu protiv okrivljene Z. H. iz Mitrovice, koju zastupa K. B., advokat iz Mitrovice, zbog krivičnog dela Zloupotreba položaja ili ovlašćenja iz člana 422 stav 1 KZRK, po Optužnici Osnovnog tužilaštva iz Mitrovice KT.1.br. 273/2014 od 07.12.2017. godine, koju zastupa Državni tužilac Ismet Ujkani, posle održanog glavnog pretresa dana 01.03.2019. godine doneo je i u prisustvu okrivljene i njenog branioca javno objavio sledeću:

P R E S U D U

Optužena Z. H., od oca..... i majke, rođene, rođena godine u selu, opština Vučitrn, živi u Mitrovici, ul., sa ličnim brojem, državljanin Kosova, po obrazovanju ekonomista, rukovodilacMitrovici, srednjeg imovnog stanja,

Na osnovu člana 364 stav 1 podstav 1.3 Zakona o krivičnom postupku

OSLOBAĐA SE OPTUŽBE

Da kao službeno lice – rukovodilacMitrovici iskorišćavanjem službenog položaja i ovlašćenja nije postupila po radnim obavezama, a u nameri da drugom licu pribavi imovinsku korist, na taj način da je u vezi sa raspisanim tenderom „Održavanje i servisiranje vozila za potrebeu Mitrovici, sa javnom nabavkom broj 70600/14/012/221 objavljene dana 06.03.2014. godine nagradila ugovorom ekonomskog operatera iz Mitrovice, čiji je vlasnik Đ. B. koji je ponudio kao cenu svojih usluga iznos od 13.356,00 eura a koje cene su nenormalno niske za neke određene delove vozila kao što su boš pumpa za vozilo „Volsvagen T4“ po ceni od 3 evra, potom za cilindar ručne kočnice cenu od 0,10 evra, zatim kao cenu za glavu motora vrednost od 1 evro, potom za potpunu prepravku tavana za vozilo „Volsvagen T4“ iznos od 0,10 evra,

zatim za vozilo „Kia Pregio“ sa registarskim tablicama koje nije upotrebljavano od 24.04.2014. godine, za prvi zglob je ponudio cenu od 0.10 evra, za kompletno farbanje ovog vozila ponudio je cenu od 1 evra, za revitalizaciju zupčanika ovog vozila cenu od 1 eura, da je po Zakonu o javnim nabavkama broj 04/L-042 i članu 61 stav 1 tog Zakona optužena bila obavezna da pošalje pismeni zahtev i da zatraži objašnjenje razloga za ovako niske cene od ekonomskog operatera u Mitrovici, a nije tako postupila, dok je dana 02.06.2014.godine zaključen ugovor između u Mitrovici, sa jedne strane i operatera sa druge strane, a koji ugovor je u ime potpisala optužena,

- Čime bi počinila krivično delo Zloupotreba službenog položaja ili ovlašćenja iz člana 422 stav 1 KZRK.

Troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava suda.

Imovinsko-pravnog zahteva nije bilo.

O b r a z l o ž e n j e

Osnovno tužilaštvo u Mitrovici podnelo je Optužnicu KT.1.br. 273/2014 od 07.12.2017. godine Osnovnom sudu u Mitrovici - Odeljenju za teška krivična dela protiv okrivljene Z. H., zbog krivičnog dela Zloupotreba položaja ili ovlašćenja iz člana 422 stav 1 KZRK.

U završnoj reči na glavnom pretresu zastupnik optužbe je ostao u svemu pri pismeno podnetoj optužnici i predložio sudu da optuženu za krivično delo koje joj se stavlja na teret ogласi krivom i izrekne joj kaznu po Zakonu.

..... u Mitrovici nije istakla odštetni zahtev, niti je na drugi način preduzela bilo koju radnju u nameri da dobije obeštećenje zbog krivičnog dela koje je po tvrdnji javne optužbe počinila Z. H..

Branilac optužene advokat K. B. je u završnoj reči na glavnom pretresu, a koju završnu reč je sudu dostavio i u pismenoj formi pored ostalog naveo: Dispozitiv optužnice nije u skladu sa odredbom člana 241 stav 1 podstav 1.4 i 1.7 ZKP. Optužnicom takođe nije obuhvaćen ni jedan od uslova predviđenih stavom 2 podstav 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5 i 2.6 člana 422 KZRK, niti je bilo šta rečeno o tome da li uopšte postoji ostvarivanje makar jednog jedinog inkriminisanog oblika sticanja materijalne ili bilo kakve druge koristi predviđenih članom 422 stav 1 KZRK, niti je naveden način na koji je optužena pribavila neku korist za bilo koga, a naročito da li je njenim radnjama oštećen bilo ko, a u prvom redu ustanova u kojoj ona radi. Po stavu optužnice optužena je po članu 61 stav 1 Zakona o javnoj nabavci broj 04/L-042 bila obavezna da od ekonomskog operatera u pismenoj formi traži potrebna objašnjenja, nije dovoljno za eventualno postojanje krivične odgovornosti optužene, ukoliko se, istovremeno, zakonski tekst ne obrazloži konkretnim dokazima i okolnostima, što aktuelnoj optužnici nedostaje u potpunosti. Potom u dispozitivu optužnice se spominju dva datuma – datum objavljivanja tendera a to je 06.03.2014.godine i datum zaključenja ugovora a to je 02.06.2014. godine, ali ne kao mogući datum izvršenja krivičnog dela, jer se nigde u optužnici ne kaže koji se od navedenih datuma, ili možda neki drugi datum označava kao datum izvršenja krivičnog dela. U ovoj krivično-pravnoj stvari nije nastupila nikakva štetna

posledica, ni za koga, a najmanje za u Mitrovici imajući pri tom u vidu da je u ovom slučaju izvršen izbor ekonomskog operatera na osnovu najpovoljnije ponude. U celoj ovoj stvari sporan je samo propust optužene da u skladu sa odredbom člana 61 stav 1 Zakona o javnim nabavkama broj 04/L-042 u pismenoj formi traži od ekonomskog operatera odgovarajuća objašnjenja. Ona to nije učinila postupajući u stvarnoj zabludi jer je pogrešno smatrala da u konkretnoj stvari navedena radnja nema potrebe da se ponovo preduzima, obzirom da su već imali na raspolaganju izjavu firme u kojoj njen direktor pod punom moralnom, materijalnom i zakonskom odgovornošću potvrđuje činjenicu da poseduje sve potrebne tehničke kapacitete – opremu predviđenu tenderom. To njeno uverenje podržano je i činjenicom da je isti ekonomski operater i u ranijem periodu, pod približno istim uslovima bio dobitnik tendera objavljenog od strane u Mitrovici. Pored navedenog, izbor ekonomskog operatera je njoj nametnut okolnostima objektivne prirode – ograničenjem sredstava za tu namenu koja su za tu godinu iznosila 20.000,00 eura, dok su ponude druga dva ekonomska operatera bila znatno veća od sredstava kojima je raspolagala u Mitrovici. Iz ovih razloga se odlučilo da se prihvati kao najpovoljnija ponuda ekonomskog operatera koja je iznosila 13.356,00 eura, što je i u potpunom skladu i sa pozitivnim zakonskim odredbama iz ove oblasti. Branilac optužene predložio je da se u slučaju donošenja osuđujuće presude od strane suda kao olakšavajuća okolnost na strani optužene uzme činjenica da ona ranije nije osuđivana, a posebno činjenica da je samohrana majka maloletnog deteta starosti 16 godina koje je bolesnik sa teškom mentalnom bolešću i sa čestim krizama.

U cilju utvrđivanja materijalne istine i provere osnovanosti optužbe i odbrane optužene sud je u dokaznom postupku na glavnom pretresu pre ispitivanja optužene izveo sledeće dokaze i to: Pročitao obaveštenje o ugovoru koji je sačinio Direktor od godine, potom pročitao Izveštaj o oceni tenderau Mitrovici od godine, pročitao Ugovor između, kao ugovarača na jednoj strani i u Mitrovici, na drugoj strani. Ovaj ugovor sadrži i prijemni štambilj u Mitrovici i nosi broj, broj protokola.... , naznaku broja stranica i datumgodine. Sud je dalje pročitao Opis cena operatera, koje je potpisao vlasnik ovog operatera Đ. B. dana 07.04.2014. godine. Potom je pročitana Izveštaj o vozilima kojima raspolažeu Mitrovici. Na predlog branioca optužene izveden je kao dokaz – pročitana Odluka Direktorau Mitrovici dr A. P. o imenovanju profesionalne komisije za ocenu prispelih ponuda svih prijavljenih kandidata po raspisanom tenderu a sve to u postupku za odabir serviser a za vozila u Mitrovici iz koje se vidi da su članovi komisije bili G. D., A. S. i A. G..

Sud je na predlog optužene pročitao recept Psihomedicine – specijalističke ordinacije za decu i adolescente koji je potpisao doktor A. U. – A. od 25.02.2019. godine, a odnosi se na lice S. H. starosti 16 godina na kojoj stoji dijagnozai „, sa naznakom terapije“. Dete S. H. je ćerka optužene Z. H..

Sud je pročitao izjavu vlasnika Đ. B.

Sud ne daje osvrt na izvedene dokaze niti njihovu ocenu jer oni u svojoj postojanosti i bitnosti nisu sporni među strankama. Naime, desilo se raspisivanje tendera, formiranje Komisije za odabir i sve drugo što čini ukupnost radnji vezanih za tender. Sporna je samo činjenica ta što optužena po stavu optužbe nije tražila pojašnjenje ekonomskog operatera u Mitrovici jako niskih cena za pojedine delove i usluge za dva vozila i to „Volsvagen

T4“ i „Kia Pregio“. Ovo nečinjenje optužene, to jest netražnje ovih obaveštenja o niskim cenama od ovog operatera Državni tužilac je tretirao kao namerno nevršenje službene dužnosti od strane optužene, kao jednu od tri moguće radnje izvršenja krivičnog dela iz člana 422 stav 1 KZRK, a zarad sticanja imovinske koristi od strane kao jednu od tri moguće radnje izvršenja koja svaka za sebe može da predstavlja radnju izvršenja kao konstitutivni elemenat bića krivičnog dela Zloupotreba službenog položaja ili ovlašćenja iz člana 422 stav 1 KZRK, bez koje, bez ove radnje ovo krivično delo ne bi moglo ni da postoji. Sud ne deli ovo uverenje Tužilaštva iz razloga koje će navesti u nastavku ove presude.

Nakon izvedenih materijalnih dokaza sud je ispitao optuženu koja je pored ostalog izjavila: Ja u radim od 29.04.2009.godine na poslovima javne nabavke za potrebe I ranije sam radila u toj, bila sam službenik za planiranje i analizu od 22.09.1999. godine. Ja sam i rukovodilac Službe za javne nabavke od 2009. godine. Postupak javne nabavke ide tako što se na početku godine otpočinje postupak obezbeđivanja sredstava za potrebe, a kancelarija za javne nabavke prvo dostavlja obaveštenje o svojim potrebama a potom zakazuje ročište za otvaranje datih ponuda po oglašenoj ponudi za nabavku, a potom do određenog dana dospevaju javne ponude. Kad ponude stignu formira se Komisija za njihovu ocenu. Posle otvaranja koverti donosi se odluka o prihvatanju ponude, a potom se vrši potpisivanje ugovora. Rukovodilac Kancelarije za javne nabavke izveštava direktora Izvršni direktor nema nadležnosti da se meša u postupke javne nabavke osim što donosi rešenje o imenovanju Komisije za odabir tendera. U okviru moje radne organizacije ne postoji organ koji nadgleda i nadzire moj rad. Međutim, postoji unutrašnji revizor koji nadgleda rad u poslovima javne nabavke na nivou cele Republike Kosovo i postupa na isti način za sve Kosova. Pored ovog postoji i međunarodni revizor koji ima ista ovlašćenja da nadgleda poslove javne nabavke. Mi, i ja konkretno, kao i Komisija za odabir tendera nismo imali nikakvu primedbu na konkretan slučaj o kojem se danas raspravlja, niti uopšteno, ranije. Pored toga ja i moji saradnici u nismo imali primedbu na tehničke usluge koje nam je ranije pružao serviser kojeg smo opet po ovom tenderu odabrali, a to je iz Mitrovice. Mislim na tender o kome se danas raspravlja. Ja nisam postupila po članu 61 stav 1 Zakona o javnim nabavkama koji me obavezuje da tražim dodatna pojašnjenja dostavljenih nam ponuda na tenderu zato što je postojala izjava ponuđača u Mitrovici i ista se nalazila u dosijeu datom na tenderu i lično sam imala uverenje da je on dobar i da će dati prave usluge. Kriterijum za zaključenje ugovora u konkretnom slučaju bio nam je najbolja data nam ponuda sa najnižom cenom. Ovo je i naša zakonska obaveza da na tenderu odaberemo ponuđača sa najpovoljnijom cenom. Sa firmom smo zaključivali i ranije ovakve vrste ugovora i imamo dobro iskustvo sa njima. Ova firma je i u ranijim ponudama bila ista, neposredni izvršioc i u auto servisu kad naiđu na neki tehnički problem obaveštavaju mene o istom. U odnosu na ovu firmu takvih problema nije bilo. Zadnji ugovor zaključen sa ovom firmom o ovoj vrsti usluga isticao je 29.10.2018. godine. Posle ovog datuma raspisali smo ponovo tender i na njemu se sreli sa, pored firme i njenom podnom sa još dve firme i njihovim ponudama od kojih je jedna iznosila 86.000,00 eura, a druga 23.000,00 eura, dok nam je dao ponudu o ceni svojih usluga u iznosu od 13.356,00 eura. Mi smo bili limitirani donacijom Ministarstva finansija koja je na godišnjem nivou iznosila 20.000,00 eura za ove potrebe. Ja nemam uvida koliko je vozila bilo van svoje funkcije u auto-servisu Ja nisam nadležna da izlazim iz dvorišta i utvrđujem stanje tehničke ispravnosti vozila kojima raspolaže

Sud konstatuje da Državni tužilac nije ponudio izvod iz kaznene evidencije za optuženu o njenim ranijim osudama.

Svestranom ocenom svakog od izvedenih dokaza i dovođenjem tih ocena u vezu sa iskazom optužene datom na glavnom pretresu sud je utvrdio sledeće činjenično stanje: Po oceni suda nije dokazano da je optužena počinila krivično delo na način, na mestu i u vreme kako to kazuje Državni tužilac u svojoj Optužnici KT.br. 273/2014 od 07.12.2017. godine. Naime, Državni tužilac tereti optuženu da je kao službeno lice – rukovodilacMitrovici zloupotrebila svoj službeni položaj i nije ispunila svoje službene obaveze u nameri da drugom licu omogućiti sticanje imovinske koristi i to na način da je povodom raspisanog tendera „Održavanje i servisiranje vozila za potrebe u Mitrovici“ pod brojem javne nabavkeobjavljene 06.03.2014.godine nagradila ugovorom ekonomskog operatera iz Mitrovice čiji je vlasnik Đ. B. i koji je ponudio cenu od 13.356.00 eura i ponudio nenormalno niske cene za neke delove ali tačno određene i to dve vrste vozila i to za vozilo „Volsvagen T4“ i mali broj njegovih delova kao što je boš pumpa za koju je tražena cena u iznosu od 3 eura, potom za cilindar kočnice na točku za ovo vozilo u iznosu od 0,10 eura, te za glavu motora za vozilo „Volsvagen T4“ iznos od 1 euro, kao i za potpunu prepravku tavana istog ovog vozila – „Volsvagen T4“ iznos od 0,10 evra. Ovaj ponuđač je ovako niske cene svojih usluga i delova dao i za vozilo „Kia Pregio“ sa registarskim tablicama koje nije upotrebljavano od 24.04.2014. godine. Za ovo vozilo firma je kao cenu za prvi zglob potraživao na ime cene iznos od 0.10 evra, potom za kompletno farbanje ovog vozila zahtevao je nadoknadu u u iznosu od 1 evra, potom za revitalizaciju zupčanika ovog vozila potraživao je cenu od 1 euro. Po stavu Tužioca optužena je prema Zakonu o javnim nabavkama broj 04/L-042 i članu 61 stav 1 ovog Zakona bila obavezna da pošalje pismeni zahtev i traži pojašnjenje ovih niskih cena od ekonomskog operatera iz Mitrovice, a ona nije postupila tako, dok je 02.06.2014.godine zaključila sa ugovor potpisujući ugovor u ime u Mitrovici. Takvim svojim ponašanjem po stanovištu Tužioca počinila je krivično delo Zloupotreba službenog položaja ili ovlašćenja motivisana namerom da firmi omogućiti sticanje bespravne imovinske koristi.

Sud daje svoje viđenje realnosti u ovoj krivično-pravnoj stvari zasnovano na osnovu izvedenih materijalnih dokaza i izjašnjenja optužene. Tako i konkretno nesporno je da je „Dr Sami Hadžibećiri“ u Mitrovici raspisala tender o javnoj nabavci usluga za servisiranje vozila kojima raspolaže i kojima se služi. Na tender su se pojavila tri ponuđača sa različitim cenama svojih usluga. Jedan od ponuđača je zahtevao godišnju nadoknadu od 86.000,00 eura za svoje usluge, drugi ponuđač je zahtevao 23.000,00 eura, a firma čiji je vlasnik Đ. B. je zahtevao godišnju nadoknadu u iznosu od 13.356,00 eura. u Mitrovici je bila od Ministarstva finansija Republike Kosovo limitirana u pogledu količine novca koji može da utroši za ove namene na godišnjem nivou, a to je 20.000,00 eura. Jedino se ponuda firme pokazala kao prihvatljivom za jer se sa svojim potraživanjem na ime naknade za jednogodišnje usluge servisiranja vozila u svom zahtevu kretao u granicama raspoloživih sredstava, a to je 20.000,00 eura. Direktor je formirao komisiju, ona je odabrala ovog ponuđača, jer ocena je suda, druge i nije mogla da odabere jer ne bi mogla da udovolji njihovim potraživanjima na ime cene usluga za servisiranje vozila a koja cena je na godišnjem nivou bila veća od 20.000,00 eura, a sa time i veća od mase novca koju je primala od Ministarstva finansija za zadovoljenje ovih potreba za jednu godinu. U celom ovom poslu oko raspisivanja tendera, formiranja komisije za odabir najboljeg ponuđača, odabir ponuđača i sve drugo je nesporno sa stanovišta optužnice. Po stavu Državnog tužioca optužena je u nameri da drugom licu pribavi protivpravnu imovinsku korist a to je postupala na način da nije tražila pojašnjenje veoma niskih cena za pojedine usluge ovog ponuđača, a trebalo je da to traži. Po verovanju suda ovo ne traženje objašnjenja tako niskih cena od ponuđača je irelevantno sa aspekta ove krivično-pravne stvari. Ovakvo uverenje sud zasniva na sledećim činjenicama:

Ovaj ponuđač je dao za mali broj auto-delova i za mali broj svojih usluga cene i to za samo dva vozila i to vozilo „Volsvagen T4“ i vozilo „Kia Pregio“. Dakle, data je ponuda sa prikazom niskih cena za dva vozila i mali broj delova i usluga za ta vozila a koji delovi i usluge možda ne bi nikada bili predmet interesovanja i potrebe u Mitrovici. Ovu činjenicu prati i realnost koju sud utvrđuje iz iskaza optužene a to je da je firma i ranije bila i to dobar serviser vozila odabranog na ranije raspisanim tenderima bez ijedne primedbe tokom trajanja ugovornog odnosa. Zakoni slobodnog tržišta znače i spremnost iskazivanja dobre volje da bi se osvojile simpatije potencijalnih ugovarača. Ovi obziri su po oceni suda rukovodili vlasnika firme Đ. B. da u Mitrovici ponudi za ove dve vrste vozila i mali broj delova i usluga za ista ovako niske cene u znak zahvalnosti za raniju dobru poslovnu saradnju i verovatno radi pridobijanja njihovih simpatija i naklonosti u odabiru njega između drugih ponuđača ovih vrsta usluga ako njegova ponuda bude jednaka sa drugim ponudama u svim drugim segmentima. Đ. B. vlasnik firme sigurno nije znao koliko će konkurenata biti na utakmici u kojoj je i on želeo šansu za sebe. Tražiti objašnjenje za nešto ovako je nepotrebno po oceni suda i ne opredeljuje ni jedno od bitnih pitanja za ovu krivično-pravnu stvar kao što je i pitanje sticanja imovinske koristi za drugo lice na osnovu nezakonitih radnji optužene. Svojevremeno je zdravom razumu i dobroj volji da se nekad nešto čini i na dobrovoljnoj osnovi bez traženja nadoknade ili i uz simboličnu nadoknadu a kao znak zahvalnosti za ranije postojanu saradnju, dobro iskustvo u toj saradnji i želja da se kontinuitet tih odnosa održi na obostranu korist svih učesnika ugovornog odnosa.

Ceneći pravno utvrđeno činjenično stanje sud je odlučio kao u izreci presude oslanjajući svoje stanovište na teoriju pozitivnog prava Kosova koju sud iznosi u nastavku presude i koju shvata na sledeći način:

Krivično delo Zloupotreba službenog položaja ili ovlašćenja iz člana 422 stav 1 KZRK u opisu radnje izvršenja govori o tri moguća vida radnje izvršenja kod ovog krivičnog dela, koja svaka za sebe može biti jedna od mogućih radnji izvršenja i kao takva biti i element u biću ovog krivičnog dela i to: kao iskorišćavanje službenog položaja ili ovlašćenja, prekoračenja granica službenog položaja ili ovlašćenja ili ne vršenje službene dužnosti. Iskorišćavanje službenog položaja ili ovlašćenja po oceni suda postoji onda kada se taj položaj ili ovlašćenje koristi ne zbog interesa službe, odnosno ostvarivanja ciljeva službe, već radi ostvarivanja nekog sopstvenog interesa ili interesa trećeg lica ili na štetu interesa nekog lica. Kod ovog oblika radnje izvršenja izvršilac ostaje u okvirima svog službenog položaja ili ovlašćenja. Po oceni suda da bi postojao ovaj oblik zloupotrebe od posebne važnosti je motiv i to posebno kod onih službenih radnji kod kojih službeno lice ima diskreciono pravo prilikom odlučivanja. Po stanovištu teorije pozitivnog prava Kosova ovaj oblik radnje se može smatrati kao zloupotreba službenog položaja ili ovlašćenja u subjektivnom smislu. Druga dva oblika radnje izvršenja kod ovog krivičnog dela spadala bi u zloupotrebu službenog položaja u objektivnom smislu. Kod ove dve moguće radnje ovog krivičnog dela je potrebno da su granice službenog ovlašćenja prekoračene ili da se službena dužnost ne vrši. U tim situacijama je irelevantan motiv s obzirom na to da se objektivno, samo po sebi – bilo da se prekoračuju granice službenog ovlašćenja, bilo da se službena dužnost ne vrši – podrazumeva da radnja koja se preduzima ili propušta nije dozvoljena. Kod prekoračenja granica službenog ovlašćenja postavlja se pitanje da li to može biti bilo koja radnja koju službeno lice nije ovlašćeno da preduzme. Po uverenju suda to ne mogu biti one radnje koje ne stoje ni u kakvoj vezi sa vršenjem službene dužnosti, već samo one radnje koje su povezane sa radnjama koje je službeno lice ovlašćeno da preduzme. I sam pojam prekoračenja, po shvatanju suda, to podrazumeva. U svim slučajevima zloupotrebe službenog položaja, pa i u ovom, mora postojati veza između radnji koje se zakonito preduzimaju u

interesu službe i onih koje predstavljaju zloupotrebu službenog položaja, pa prema tome i radnju izvršenja ovog krivičnog dela. Pojam i krug tih radnji određen je i njihovom posledicom, one moraju, kako objektivno tako i subjektivno, biti usmerene na posledicu ovog krivičnog dela.

Po shvatanju suda posledica krivičnog dela se može javiti u jednom od tri oblika. Ona se sastoji u pribavljanju sebi ili drugom kakve koristi ili u nanošenju kakve štete drugom ili u teškoj povredi prava drugog. Kod ovog krivičnog dela po oceni suda posledica postoji i onda kada drugom bude naneta šteta ili kada budu teže povređena prava drugog, ali se u sudskoj praksi kod ovog krivičnog dela posledica najčešće sastoji u pribavljanju koristi. S tim u vezi ova presuda ukazuje na to da pojam koristi treba shvatiti šire od imovinske koristi. To zato jer osim imovinske koristi, to može biti i neka druga nematerijalna korist.

Ovo krivično delo, to jest krivično delo Zloupotreba službenog položaja ili ovlašćenja, je dovršeno kada nastupi posledica, to jest kada je pribavljena kakva korist, drugom naneta kakva šteta ili su teže povređena prava drugoga. Ako je službeni položaj zloupotrebjen u nameri da se postigne korist, nanese drugome šteta ili teže povrede prava drugog, a do toga nije došlo iz bilo kog razloga, postojaće pokušaj ovog krivičnog dela. Po oceni suda u ovoj krivično-pravnoj stvari niti je nastupila bilo kakva posledica za bilo koga, niti je pribavljena kakva korist za bilo koga, niti je bilo kome naneta bilo kakva šteta, niti je neka od ovih mogućih radnji izvršenja ostala u nesvršenom pokušaju. Desila se samo slobodna autonomija volje ugovarača, to jest ekonomskog operatera i njenog vlasnika Đ. B. sa jedne strane i koju je predstavljala optužena Z. H.. To što je sloboda ugovaranja ekonomskog operatera poprimila neobičnost u jednom svom malom segmentu a optužena nije tražila pojašnjenje te neobičnosti nije radnja koja ima onaj atribut radnje izvršenja kod ovog krivičnog dela da bi sud optuženu mogao da oglasi krivom i osudi po Zakonu. je učinio ponudu koja ga je u malom obimu svojih usluga i malom broju niskih cena za delove samo dva vozila obavezivala, cene usluga za ovaj deo njegovih usluga ne bi mogla da bude veća jer ga učinjena ponuda obavezuje. Međutim, cene drugih usluga i drugih delova za servisiranje drugih vozila bi bila uobičajena i prihvatljiva.

Po stanovištu teorije pozitivnog prava Kosova izvršilac ovog krivičnog dela može biti samo službeno lice, a u pogledu krivice potreban je umišljaj izvršioca. Treba po oceni suda, a to je i stanovište pozitivnog prava Kosova, naglasiti činjenicu da sam pojam zloupotrebe obuhvata i svest o tome, to jest svest da se preduzima radnja koja je protivna zakonu i drugim propisima, kao i da je protivna interesima službe, to jest svest o tome da se ona ne preduzima u interesu službe već radi ostvarivanja posledice ovog krivičnog dela. Prevedeno na konkretan slučaj ovo stanovište pozitivnog prava i stav suda nisu primenjivi na nepostupanje optužene na način da traži pojašnjenje jako niskih cena auto-delova i auto-usluga za dva dotrajala stara vozila.

Kada se prednje sudsko shvatanje i tumačenje teorije pozitivnog prava Kosova dovede u vezu sa konkretnim činjeničnim stanjem opisanim u optužnici Državnog tužioca, a podnete protiv optužene Z. H., sud smatra da u sprovedenom postupku po raspisanom tenderu za obezbeđivanje najekonomičnijeg servisera za vozila u posedu u Mitrovici nije po oceni suda preduzeta ni jedna od tri moguće radnje izvršenja krivičnog dela iz člana 422 stav 1 KZRK. To što optužena nije tražila pojašnjenje jako niskih cena delova i usluga za dve vrste vozila i to vozilo marke „Volsvagen T4“ kao i vozilo „Kia Pregio“ je irelevantno za njenu krivičnu odgovornost, jer naprotiv vlasnik firme je dao ponudu koja iako mala po vrednosti njemu samo nanosi štetu i obavezuje ga u ugovornom

odnosu a nikako ne donosi korist o kojoj govori Državni tužilac u svojoj optužnici. Obziri zdrave logike, po oceni suda, mogu da dovedu do jedne ovakve situacije da se na utakmici a na slobodnom tržištu u uslovima tržišne privrede gde ima više potencijalnih interesenata za uspeh na tenderu čine koraci dobre volje motivisani samo razlozima uspeha bez štete za bilo koga. Kod jedne takve vrlo logične i zdravom razumu razumljive situacije u uslovima tržišnog privređivanja bilo bi čak i neintelligentno tražiti pojašnjenje jedne takve na prvi pogled neobične ponude koju je učinila firma Narodnim jezikom rečeno da bismo nešto dobili moramo i sami nešto dati. U ovoj narodnoj filozofiji sadržan je odgovor za ovakvo redukovano sniženje cena roba i usluga firme Radi se samo o malom broju auto-delova i usluga i to samo za dva vozila. Ponovo se ukazuje da je ova firma dala prikaz niskih cena i usluga samo za dva stara vozila i samo za jasno naznačne usluge, što se može podvesti pod pojam ugovorne ponude koja obavezuje i koja gledano sa objektivističkog stanovišta i sa aspekta odredbi Zakona o obligacionim odnosima samo šteti a ne donosi nikakvu korist firmi Kako u toj realnosti naći opravdanje za stav Javne tužbe da je netraženje objašnjenja zašto su ove redukovane cene auto-delova i usluga niske nešto što donosi materijalnu korist firmi Po stanovištu suda ekonomski operater i njen vlasnik Đ. B. na mudar način osvajaju simpatije potencijalnih ugovarača pokušavajući da u vrlo malom broju delova samo za ta dva vozila i malom broju usluga za ta vozila nudi, prosto rečeno, besplatne usluge da bi samo trasirao put šansi da bude odabran na tenderu i da bi tako stvorio uslove da cene drugih delova i drugih usluga i za druga vozila imaju bolju prohodnost na slobodnom tržištu ovih roba i usluga. Sud dalje smatra da u ukupnim radnjama optužene nema ni posledice ni za koju je ona zastupala u poslovima po raspisanom tenderu, niti za bilo koga drugog. Pored toga tročlana komisija je izvršila odabir na vrlo racionalan i transparentan način odabirajući najpovoljnijeg ponuđača koji je našao pravi interes da i za ponuđenu cenu od 13.356,00 eura servisira vozila u Mitrovici. Odabir drugih ponuđača bi bio nemoguć zbog ograničenih mogućnosti plaćanja u Mitrovici. Naime, po kazivanju optužene ta je od Ministarstva finansija Republike Kosovo dobila samo 20.000,00 eura na godišnjem nivou za zadovoljenje ove vrste svojih potreba. Kod jedne ovakve realnosti sud smatra da u konkretnom slučaju u radnjama optužene nema elemenata radnje izvršenja krivičnog dela iz člana 422 stav 1 KZRK, a koja radnja kao element bića tog krivičnog dela kada izostane onda nema ni krivičnog dela. Pored toga po oceni suda na strani optužene nema ni umišljaja da svojim radnjama to jest iskorišćavanjem službenog položaja ili ovlašćenja, te prekoračenjem tih granica ili ne vršenjem službene dužnosti sebi ili nekom drugom pribavi kakva imovinska korist ili nanese kakvu štetu ili težu povredu prava nekog drugog lica. Kod ovako utvrđenog činjeničnog stanja i izvedenih zaključaka na osnovu izvedenih dokaza sud smatra da nije utvrđeno da su se u radnjama optužene stekli bitni subjektivni i objektivni elementi krivičnog dela Zloupotreba službenog položaja ili ovlašćenja iz člana 422 stav 1 KZRK, pa je sud zbog toga optuženu oslobodio od krivične odgovornosti.

Da troškovi krivičnog postupka padnu na teret budžetskih sredstava suda odlučeno je saglasno članu 451 ZKP.

Kako nije bilo imovinsko-pravnog zahteva od u Mitrovici, to sud o istom nije ni odlučivao.

Iz svih napred iznetih razloga, a na osnovu člana 364 stav 1 tačka 1.3 ZKP odlučeno je kao u izreci presude.

OSNOVNI SUD U MITROVICI
Odeljenje za teška krivična dela
K.br. 156/17, dana: 01.03.2019.godine

Pravna sekretarica,
Jasmina Manojlović

PRESEDNIK VEĆA-SUDIJA,
Tomislav Petrović

PRAVNA POUKA: Protiv ove presude može se uložiti žalba u roku od 15 dana od dana prijema presude Apelacionom sudu u Prištini, a preko ovog suda. Žalba se mora predati u dovoljnom broju primeraka i to za drugu stranu i jedan primerak za sud.